

Vergaderjaar 2023–2024

31 289

Voortgezet Onderwijs

Nr. 561

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR PRIMAIR EN VOORTGEZET ONDERWIJS

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 november 2023

De afgelopen jaren heeft er veel gespeeld bij de Scholen voor Persoonlijk voortgezet onderwijs (hierna: Pvo).¹ Conform de eerdere toezegging om uw Kamer te informeren over relevante ontwikkelingen op dit dossier, breng ik uw Kamer met deze brief op de hoogte over de laatste stand van zaken. Ik ga hierbij in op de uitzondering op de opheffingsnorm voor Hurdegaryp en Kapelle, het herstelonderzoek pedagogisch-didactisch klimaat Utrecht en de herstelonderzoeken *zeer zwak*.

Uitzondering op de opheffingsnorm voor opheffingsnorm Hurdegaryp en Kapelle

Zodra scholen voor voortgezet onderwijs alle leerjaren aanbieden, wordt nagegaan of ze boven de opheffingsnorm zitten. Een volgroeide school wordt opgeheven wanneer er drie achtereenvolgende schooljaren minder leerlingen zijn ingeschreven dan de opheffingsnorm vereist. In bijzondere gevallen kan daar echter een uitzondering op worden gemaakt, op aanvraag van het betreffende bevoegd gezag.

Het aantal aanmeldingen voor Pvo-scholen is vanaf het schooljaar 2020–2021 fors afgenomen. De scholen in Hurdegaryp en Kapelle (het Tjalling Koopmans College en de Isaac Beeckman Academie) zijn sinds 1 oktober voor het derde jaar op rij te klein, wat normaliter zou betekenen dat de bekostiging wordt stopgezet. Het bestuur heeft gevraagd een uitzondering te maken en de bekostiging niet stop te zetten.

Er is in het belang van de leerlingen van beide scholen een reden om een uitzondering te maken. Beide scholen liggen namelijk in een krimpgedebied en vervullen een regiofunctie. Het Tjalling Koopmans College in Hurdegaryp is een geïsoleerde vestiging. Het sluiten van de school heeft dus

¹ Pvo is de naam voor de acht Scholen voor Persoonlijk Onderwijs (SvPO) die in december 2022 bestuurlijk zijn gefuseerd.

een grote impact op de reisafstand die leerlingen moeten afleggen om onderwijs te kunnen volgen. De school in Kapelle is weliswaar niet volledig geïsoleerd, maar ook voor een deel van die leerlingen geldt dat hun reisafstand aanzienlijk toeneemt op het moment dat de Isaac Beekman Academie sluit.

Scholen onder de opheffingsnorm openhouden is zeer uitzonderlijk, maar komt voor. Ik heb besloten om per 1 oktober 2023 niet vast te houden aan de opheffingsnorm voor beide scholen, maar geef Hurdegaryp twee en Kapelle één jaar de tijd om voldoende leerlingen te werven.

De school in Hurdegaryp is zoals gezegd een geïsoleerde vestiging. Om die school een reëel perspectief te bieden, geef ik het Tjalling Koopmans College twee jaar de tijd om voldoende leerlingen te werven.

Aan dit besluit zijn echter wel voorwaarden verbonden:

1. De kwaliteit van het onderwijs mag niet ter discussie staan en moet daarom ten minste als voldoende beoordeeld worden.
2. Er is een reëel perspectief op een tijdige toename van het leerlingaantal. Het bestuur moet aansturen op en aannemelijk kunnen maken dat de scholen binnen afzienbare tijd weer voldoende leerlingen hebben.

In 2022 beoordeelde de Inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie) het onderwijs in Kapelle als *zeer zwak*. Uw Kamer is hier in november 2022 over geïnformeerd.² Omdat het niet wenselijk is om voor een school met het oordeel *zeer zwak* of *onvoldoende* een uitzondering te maken, is een van de voorwaarden dat de onderwijskwaliteit ten minste *voldoende* moet zijn. Dit najaar vindt het herstelonderzoek plaats en zal het rapport gepubliceerd worden.

In het meest recente inspectie-onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs kreeg het Tjalling Koopmans College in Hurdegaryp een *voldoende* en daarom wordt de school op korte termijn niet opnieuw onderzocht.

Herstelonderzoek pedagogisch-didactisch klimaat Utrecht

Op 24 maart 2023 heeft de inspectie een specifiek onderzoek uitgevoerd naar risico's en mogelijke tekortkomingen in het pedagogisch schoolklimaat en de veiligheid op de afdelingen havo en vwo van Pvo Utrecht. Tijdens het onderzoek heeft de inspectie geen aanwijzingen gevonden dat er op de school structureel sprake is van uitlatingen of gedragingen die strijdig zijn met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

Er zijn echter wel andere tekortkomingen vastgesteld. Zo is er in onvoldoende mate sprake van concrete doelen en beleid om een pedagogisch en veilig schoolklimaat te creëren en te borgen. Daarnaast schiet het veiligheidsbeleid tekort. Ook is er geen aanbod voor het aanleren van sociale en maatschappelijke competenties en geen pedagogisch klimaat dat daarin ondersteunend is. Verder voorziet de school niet in een oefenplaats voor omgang met basiswaarden van de democratische rechtsstaat. Het bestuur heeft de opdracht gekregen deze tekortkoming te herstellen.

In het voorjaar van 2024 voert de inspectie een herstelonderzoek uit om na te gaan of de tekortkomingen hersteld zijn.

² Kamerstukken II 2022/23, 31 289, nr. 527.

Vooruitblik

Vorig jaar heeft de inspectie niet alleen het onderwijs in Kapelle beoordeeld als *zeer zwak* maar ook in Utrecht, Amsterdam en Hoorn. Dit najaar vinden er op deze scholen herstelonderzoeken plaats door de inspectie. De inhoud van die rapporten en het oordeel dat daaruit volgt, is nu nog niet bekend. Indien een van de scholen wederom het oordeel *zeer zwak* krijgt, dan zal de bekostiging van de desbetreffende school per 1 augustus 2024 beëindigd worden.

Ik verwacht dat het merendeel van deze onderzoeken voor het einde van het jaar afgerond zijn. Zodra deze rapporten openbaar worden, wordt uw Kamer geïnformeerd.

De Minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs,
M.L.J. Paul